І чужому научайтесь,
Свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St
Jersey City, N. J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXIX. Ч. 42. TWO SECTIONS (SECTION I) ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 4-го БЕРЕЗНЯ (MARCH) 1972 No. 42. VOL. LXXIX.

— КОРОТКІ ВІСТКИ —

П'ятниця, 3 березня 1972

В АМЕРИЦІ

СЕНАТ СХВАЛИВ ЗАКОНОПРОЄКТ ПРО ДОПОМОГУ шкільництву, призначивши на ту важливу справу 20 більйонів долярів. Їх розділять між коледжами і студентами, і ця велика допомога стосуватиметься фактично всіх коледжів та університетів у країні. Законопроєкт має назву „Високоосвітній Акт 1972". До нього включено також іншу пропозицію, висунену президентом Р. Ніксоном: приділено 1,5 більйона долярів федеральної допомоги на два роки для середніх шкіл, які перебувають у процесі десеґреґації.

У НЮ ЙОРКУ ПРИПИНИВСЯ ВИПУСК ЩОДЕННИКА „Дейлі Мірор", який почав був виходити 14 місяців тому. „Дейлі Мірор" виходив невеликим форматом, мав багато ілюстрацій, але не багато передплатників.

ІЗ СТОЛИЦІ НЮЙОРКСЬКОГО СТЕЙТУ ОЛБАНІ повідомили, що стейтова леґіслятура закінчила плян перемін у виборчих дільницях Ню Йорку, у зв'язку із змінами в кількості населення міста. У висліді жінка-конґресмен Велла Абцуґ втратить своє місце в Палаті Репрезентантів, як втратять свої місця і два конгресмени з Бронксу, Шоєр і Бінґгем.

НАЙВИЩИЙ СУД ЗСА УПОВНОВАЖИВ Федеральну Комісію в справах торгівлі не лише критикувати невідповідні чи нечесні методи в торгівлі, а й забороняти їх, притягаючи такі фірми чи осіб до відповідальности. Всі 7 членів проголосували за таким рішенням одноголосно. Від тепер Федеральна Комісія Торгівлі практично не буде мати ніяких обмежень у боротьбі проти нечесних форм торгівлі.

КУБИНСЬКОГО ДИКТАТОРА КАСТРА запросили на відвідини до Польщі. Варшавське радіо повідомило, що він приїде до Польщі цього року. Кубинське радіо говорить про „зростаючий авторитет" Куби під режимом Кастра.

В АРГЕНТИНІ РОЗПОЧАВСЯ ВЕЛИКИЙ СТРАЙК робітників і службовців, які протестують проти економічної політики уряду і скасування системи складення колективних умов. Уряд назвав той страйк незаконним і вислав поліцію та військо на охорону важливих об'єктів. В Арґентині зростає дорожнеча.

У ВЕЛИКІЙ КРАМНИЦІ „СУПЕРМАРКЕТ" НА БРОДВЕЇ в Ню Йорку працівники знайшли дві кулі, що нагадували тенісові м'ячі. Біля них лежали прилади для запалювання тих „кульок", що були наповнені вибуховим матеріялом — хтось хотів підпалити крамницю. Поліція веде слідство.

З МЕН у ЗАХ. ВІРДЖІНІЇ ІНФОРМУЮТЬ, що рятувальні команди знайшли досі 69 загиблих під час прориву водяної тами, але є ще сотки людей, доля яких не відома. Від прориву води і зсуву відпрацьованої породи там потерпіли 14 поселень, переважно родини шахтарів. Люди дістають всю необхідну допомогу від місцевих і стейтових властей. Президент Ричард Ніксон пообіцяв федеральну допомогу на відбудову району катастрофи.

У СВІТІ

ПРЕЗИДЕНТОМ НАЙБЛИЖЧОЇ ГЕНЕРАЛЬНОЇ АСАМБЛЕЇ ОН СТАНЕ поляк, віце-міністер закордонних справ Станіслав Трепчинський. Польща офіційно зголосила ту кандидатуру на руки генерального секретаря Об'єднаних Націй Курта Вальдгайма, а тому, що за прийнятою в ОН ротаційною системою президентуру на 27-ій Генеральній Асамблеї має отримати Східня Европа, то вибір Трепчинського буде тільки формальністю. Очевидно, Москва дала на це своє благословення.

ПІДГОРНИЙ „СЕРДЕЧНО" ПРИЙНЯВ румунського амбасадора в Москві Георга Бадруса, як той пред'явив йому свою вірчу грамоту. Микола Підгорний виголоси промову про солідарність братніх „соціялістичних" країн і совєтська преса присвятила тій дрібній події особливо багато місця. Московська „Правда" присвятила 8 лютого ц. р. статтю економічному розвиткові сателітських країн, прославляючи Румунію. Західні коментатори вважають це за докази звороту кремлінської політики в сторону Румунії, яка зберігала строгу невтральність у спорі Москви з Пекіном. Це сталось теж під впливом відвідин Ніксона в Пекіні.

КОМУНІСТИЧНИЙ КИТАЙ ВПЛАТИВ до Об'єднаних Націй першу рату свого річного членського внеску, — три мільйони долярів. Має ще вплатити 4 мільйони. Зате відмовився заплатити 345.000 дол., що припали на нього, як частина оплати коштів утримання міжнародного війська в Кореї і на Кіпрі.

ДО ЗАХІДНЬОГО БЕРЛІНУ ЗМОЖУТЬ ЛЕТІТИ літаки також Данії й Австрії. Ті дві летунські компанії отримали дозвіл від трьох західних великодержав — ЗСА, Британії і Франції, які дотепер зберігали монополь летунської комунікації між Західнім Берліном і Заходом. Уряд Західньої Німеччини ремствує, що його заходи отримати такий дозвіл для „Люфтганзи" все ще стрічається із спротивом названих „3-ох великих".

НА ЧАС ВІДВІДИН НІКСОНА У ПЕКІНІ ВИЇХАВ відтіль колишній голова Камбоджи, князь Нородом Сіянук. Китайські комуністи веліли йому переїхати на той час кудись на провінцію, щоб оминути незручну ситуацію: Комуністичний Китай підтримує Сіянука в його заходах відзискати владу в Камбоджі, де скинули його, а ЗСА підтримують ворожий Сіянукові уряд в Камбоджі. Як би не підтримка збоку Комуністичного Китаю та Північного В'єтнаму, Сіянук не мав би найменших шансів успіху.

КОМУНОКИТАЙСЬКА АМБАСАДА В ОТТАВІ СТАНЕ, мабуть, центром дипломатичних контактів між Вашинґтоном і Пекіном. 9 березня ц. р. має прибути туди новий амбасадор Комуністичного Китаю, Яо Куанґ, який був амбасадором у Варшаві і переводив там розмови з американським амбасадором. Яо Куанґ був теж у Пекіні під час ведення там підготови до візити Ніксона Генрі Кіссінджером.

У СТОЛИЦІ БАНҐЛАДЕШУ ДАККА ПРОГОЛОШЕНО, що тамошній американський консулят перемінився на американську „місію". Генеральний консулят був у Дакка, як столиці Східнього Пакістану. ЗСА ще не визнали Банґладешу, але й не відкликали генерального консула, теперішнього голови тієї місії, Герберта Співака, одного із видатніших американських дипломатів, який добре знайомий з шейхом Маджібуром Рахманом, національним героєм бенгальців, теперішнім прем'єром Банґладешу.

„Піонер-10" почав свій 21-місячний лет до плянети Юпітер

Кейп Кеннеді. — В четвер 2 березня ц.р. о год. 8.50 вечора випущено тут в лет до плянети Юпітер американський космічний корабель „Піонер-10". Це перша в історії космічних експедицій дослідна місія для вивчення довкілля плянети Юпітер. Триватиме ця подорож „Піонера" до названої плянети цілих двадцять й один місяць і буде найдовшим і найдальшим летом із усіх здійснених досі. Мало відбутися випущення „Піонера-10" ще в неділю 26 лютого, але його відкладено з огляду на деякі технічні труднощі і надто сильні вітри. Летить „Піонер-10" до Юпітера із скорістю 31 413 миль на годину. Юпітер, який є найбільшою плянетою в сонячній системі, віддалений від землі 525 мільйонами миль. Долетить „Піонер-10" в околицю Юпітера аж у грудні 1973 року. Він важить 570 фунтів і на ньому заінстальовані одинадцять різних приладів для вимірювання вологости атмосфери навколо Юпітера, товщини хмар і його радіяційного пояса. Обслуговують всі ці знаряддя електричною енергією чотири нуклеарні генератори. Передавані заінстальованою на „Піонері-10" антеною сигнали потребуватимуть 45 мінут, щоб їх одержано на Землі.

Америка приготовляє визнання Банґладешу

Вашинґтон. — З урядових кіл поінформовано пресу, що американський Уряд готовиться до визнання державности Банґладешу, але це станеться не скорше, як за яких 4-6 тижнів. В першій половині цього місяця березня Індія будім-то має відкликати з Банґладешу всі свої війська. Американський Уряд чекає теж, чи заклик індійського прем'єра Індіри Ганді до замирення з Пакістаном буде здійснений і що станеться з круглo 100.000 пакістанських вояків у полоні в Індії. Пакістан є давнім союзником Америки і вона не може визнати Банґладешу, який становив східню частину Пакістанської держави, поки остаточно не з'ясуються справи, які дуже хвилюють Пакістан. Тим часом прем'єр Банґладешу шейх Муджібур Рахман підписав у Москві з совєтським урядом торговельний договір, в якому СССР обіцяв Банґладешеві економічно-технічну допомогу, спершу у висоті 45 мільйонів дол. Муджібур Рахман дякував Леонідові Брежневу за моральну й політичну допомогу, що її Москва уділила бенгальцям в їх боротьбі проти Пакістану за власну державність. Рахман запевняв, що хоч Банґладеш зголосив готовість приступити до Британського Коммонвелту, проте він зберігатиме невтральність в міжнародних справах.

Посадник Ню Йорку пропонує бюджет в 10 більйонів долярів

Ню Йорк. — Посадник Ню Йорку Джон Ліндзі запропонував бюджет для цього міста-велетня у висоті 9 більйонів 988 мільйонів 400 тисяч долярів, і цим немов започаткував щорічну фінансову „боротьбу" з Олбані — столицею Нюйоркського стейту. Коли б ці велетенські гроші вдалося роздобути з платників податку, стейтової і федеральної кас, то й тоді, кажуть економісти, їх не цілком вистачить: можливо, доведеться брати оплату за навчання в Міському Університеті, доведеться звільнити з праці понад 2 000 осіб, які працюють у системі обслуги міста, зачинити щонайменше 17 центрів охорони здоров'я дітей тощо. У запропонованому бюджеті приділені значно більші чим раніше, суми на судівництво, покращання стану в'язниць та на „метадон", з допомогою якого намагаються лікувати наркоманів. З кожного доляра з фінансового бюджету в Ню Йорку 23 центи були б витрачені на адміністрацію людськими ресурсами, 21 цент на справи освіти, по 9 центів на лікарську обслугу й шпиталі і на судівництво; на справи вищої освіти — 4 центи, на охорону природи й оточення тільки 3 центи і т.д. Цей бюджет має ще бути затверджений Міською Радою і Бюджетовою Комісією.

У Філядельфії відбулася нарада українських фінансово-господарських установ

Філядельфія (Ші). — В суботу 26 лютого ц.р. в приміщеннях Української Щадниці відбулася конференція місцевих українських фінансово-господарських установ, в якій участь взяли представники Української Щадниці: д-р В. Галан, Іван Поритко, І. О. Тритяк, Ю. Лесюк і Іван Скіра, з Щадниці „Тризуб": Богдан Хвалюк, Ілярій Мазепа, Михайло Куриляк; з Української Кредитової Кооперативи інж. Іван Куземіський та з Кредитової Кооперативи св. Володимира — Михайло Садовий.

Нараду відкрив іменем її ініціятора, Української Щадниці, д-р В. Галан привітанням приявних та коротко унаглядних потребу спільного порозуміння і наладнання співпраці наших фінансових установ у Філядельфії, що репрезентують поважні оборотові фонди (14 мільйонів дол.), що принесе користь нашим членам. Нарадою проводила вибрана президія в складі: д-р В. Галан, предсідник, та Богдан Хвалюк і інж. Іван Куземіський. В дискусії обговорено справи, що вимагають спільного поступовання всіх наших фінансових установ, зокрема рішено:

1. Звернутися до членства з виясненням і перестрогою в справі занедбування правного оформлення забезпечування щадничих вкладів, дальше недоцінювання роблення завіщань-тестаментів, що доводить до втрати заощадженого великого майна наших вкладчиків.

2. У важливій справі групового поселення українських родин стверджено, що

(Продовження на стор. 3-ій)

ПОМЕРЛА АННА ПІГУЛЯК, ДРУЖИНА СОЮЗОВОГО І ГРОМАДСЬКОГО ДІЯЧА І. ПІГУЛЯКА

Сиракюзи, Н. Й. Померла Анна Пігуляк, з дому Сивак, раніше активна в українському громадському житті, померла 29-го лютого після довгої і важкої недуги на 69-му році життя. Полишила в смутку мужа Івана Пігуляка, кол. сотника Армії УНР, довголітнього союзового і громадського діяча та сина Ярослава. Похорон Покійної відбувся в п'ятницю, 3-го березня в Сиракюзах.

ЗСА запевняють союзників, що їх інтереси не були порушені в Пекіні

Вашинґтон. — Державний секретар Вілліям Роджерс запросив до себе окремо японського амбасадора Нобогіко Ушібу й амбасадора Вільного Китаю Джеймса С. Г. Шена та запевнив кожного з них, що хід і вислід розмов президента Ніксона з Чжоу Ень-лаєм ні трохи не послабили приязни Америки з тими державами. Водночас асистент державного секретаря для далекосхідних справ Маршалл Ґрін відвідав уже столиці Японії і Південої Кореї, Токіо і Сеул, де він інформував тамошніх лідерів про пекінські наради та запевнив, що союзницькі зобов'язання Америки залишаються непорушними. У товаристві Маршалла Ґріна знаходиться спеціяліст далекосхідніх справ Джон Голдридж, який був приявний на розмовах Ніксона з Чжоу Ень-лаєм. Вони були прийняті японським прем'єром Ейсако Сато і президентом Південної Кореї Чунґ Гі Парком і після того прибули на Тайвань (Формозу). Маршалл Ґрін і Джін Голдридж негайно повели розмови з лідерами Вільного Китаю, але покищо не рішено, чи сам президент маршал Чіянґ Кай-шек, який має 84 роки, прийме їх. Вільні китайці обурені на зміну політики президента Ніксона супроти Комуністичного Китаю, а заява у спільному китайсько - американському комунікаті, що Америка ступнево відтягатиме свої війська з Тайвані „в міру полегшання ситуації" і що Америка визнала проблему Тайвані за „внутрішню справу" Китаю стурбувала і налякала вільних китайців.

Французька поліція перехопила пів тонни героїни вартости 180 мільйонів дол.

Париж. — Митні сторожі у французькому портовому місті Марсель, у співпраці з французькою поліцією перехопили транспорт пів тонни чистої героїни, який на ринку наркотиків становив вартість яких 180 мільйонів долярів. Портова поліція стежила за човном для ловлі креветок містоти 60 тонн, що його капітаном був відомий поліції пачкар. Човен перехоплено на відкритому морі. Коли поліція під час дбайливої ревізії знайшла той вантаж героїни, 57-річний капітан Марсель Букан скочив у море в самогубному замірі, але його виловили і відрятували. Французький міністер фінансів Валері Жіскар Д'Естень ґратулював депешою поліції у Марселі, а шеф поліції в Ню Йорку Патрік В. Морфі післав листа французькому президентові Жоржові Помпіду, в якому ґратулював і дякував за те діло французької поліції. Марсель віддавна є головним пунктом, де в підпільних ляболаторіях перероблюють морфій і опій на героїну та відкіля пачкують наркотики, що їх привозять з Близького і Середнього Сходу, до Америки. В самому Ню Йорку є круглo 50.000 наркоманів, „тверде зерно" злочинного світу.

ТУСМ протестував проти виступу Євтушенка

Ню Йорк (І. Т.) — Ціла Управа ТУСМ'у, Осередку Діяльности в Ню Йорку і декілька членів цього Осередку — 6 дівчат і 7 хлопців — перервали читання поезій Євгена Євтушенка у четвер 2-го березня ввечері у Квінс Коледжі в Ню Йорку. Через кілька хвилин після того, коли московський поет почав деклямувати вірш, група дівчат-тусмівок встала зі своїх місць і почала голосно викрикувати слова протесту: Гіпокрит!", „Звільніть Україну" та ін. Крім того вони розкидали по всій залі спеціяльно приготовані летючки. В міжчасі, коли вигуки протесту звернули до себе увагу присутніх, хлопці непомітно дійшли до сцени і пробували вирвати з рук Євтушенка мікрофон. Один із хлопців таки дістався до мікрофона і почав голосно кричати: „Звільніть Україну!" Але сторожа вилучила електрику, і тільки частина присутніх почула ці вигуки. Усіх тусмівців вивели із залі, але нікого не арештували. Коли Євтушенко знов почав деклямувати, то троє тусмівців, які дотепер не брали участи в демонстрації, кинули в залю кілька „смердючок" — і непомітно вийшли. Багато людей мусіли залишити свої місця і також вийти надвір.

Після концерту Євтушенка запрошено на прийняття на кемпус коледжу. Тусмівці проводжали його вигуками: „Лицемір!"

Кол. старшину УПА Володимира Шумку засуджено вдруге на сім років ув'язнення в таборах суворого режиму

Мюнхен. — Згідно з повідомленням українського тижневика „Шлях Перемоги" за 5 березня ц. р., у другій половині 1971 року на донос сексота в Курську, РСФСР, заарештовано під закидом колишньої приналежности до ОУН-УПА робітника на курському заводі тракторних частин Володимира Шумку. Після проведеного органами КҐБ слідства В. Шумку перевезено до Івано-Франківської области і де за ту саму справу засуджено його вже вдруге на сім років ув'язнення в таборах суворого режиму. В судових актах мали бути встановлені такі дані про В. Шумку: Народжений в селі Кайданці на Коломийщині. В 1939 р. встановив зв'язок з ОУН, був надрайоновим провідником ОУН на території Косівського і пізніше Снятинського і Городенківського районів, де виступав під псевдом „Курява" і „Костянтин-Євшан". В 1943 р. на території Верховинського і Косівського районів мав організувати відділи УПА і підпільні проводи ОУН і вів бої з відділами НКВД. В 1945 р. в невідомих обставинах попав у полон. У слідстві подав себе за рядового бійця УПА на прізвище Василь Федюк із Румунії і був засуджений на вісім років ув'язнення, що їх відбув у Норильську. Після звільнення з табору, переїхав до Курська.

ОБГОВОРЕННЯ ПОВІСТИ ВОЛ. ВИННИЧЕНКА

Ню Йорк. — Комісія УВАН для вивчення і публікації літературної спадщини Володимира Винниченка влаштовує в неділю 5 березня о год. 3:30 по пол. наукове засідання з доповіддю проф. Григорія О. Костюка на тему: „Забута повість Володимира Винниченка — дещо про ідеї, мистецькі засоби та літературну історію повісти „На той бік". Вступне слово виголосить проф. Іван І. Бакало. Відбудеться засідання у приміщенні УВАН при 206 Вест 100-а вул. в Ню Йорку.

ШИРОКО РОЗГОРТАЄТЬСЯ ЗАПОЧАТКОВАНА УНСОЮЗОМ АКЦІЯ ЗБІРКИ ФОНДІВ НА ОБОРОНУ ЛЮДСЬКИХ ПРАВ

Джерзі Ситі. — Як свого часу інформовано, Головний Екзекутивний Комітет Українського Народного Союзу, після проголошення тривожних вісток про нові арешти інтелектуалістів в Україні та грубе порушування людських прав в Україні комуністичним режимом, виасиґнував із своєї каси з Фонду Наглої Потреби перших 5.000 дол. на оборону цих прав, поставивши цю суму до розпорядження очолюваного сенатором Павлом Юзиком Комітету Оборони Людських Прав при Секретаріяті Світового Конґресу Вільних Українців. Цей початковий фонд уможливив згаданому Комітетові поробити негайні заходи для сформування Міжнародного Комітету Оборони Людських Прав, що й сталося на скликаній за посередництвом Комітету Українців Канади пресовій конференції 17-го лютого у Вінніпеґу, як колишній прем'єр Канади Джон Діффенбейкер проголосив створення такого комітету з найвидатніших правників міжнародної репутації та свій провід у цьому Комітеті. Головний Екзекутивний Комітет УНСоюзу, виасиґнувавши 5.000.00 дол із свого Фонду Наглої Потреби, рівночасно звернувся із закликом до своїх членів, щоб вони зі свого боку складали на ту ціль відповідні пожертви, пересилаючи їх до УНСоюзу, який з черги передасть їх через УККомітет для виключного розпорядження очолюваного сенатором Юзиком Комітету Оборони Людських Прав при СКВУ. Першими — як це завжди буває — відгукнулись на цей заклик самі урядовці УНСоюзу та працівники Головної Канцелярії УНС і „Свободи", зложивши 835.00 дол. Уже в перших днях після заклику Екзекутивного Комітету УНС вплинули також перші пожертви від членів УНСоюзу, доповнивши загальну суму зібраних на ту ціль фондів до 6,3 2.00 дол. Перший список цих жертводавців: УНСоюзу і його урядовців та працівників Головної Канцелярії УНС і „Свободи" та перших жертводавців з-поміж членства надрукований на іншому місці в цьому числі. Услід за своїм проголошенням та першими пожертвами, Головний Екзекутивний Комітет вислав усім своїм 460 Відділам у ЗСА і Канаді збіркові листи з заохотою перевести збірку фондів між Членами цих Відділів. Уже перші повідомлення з Відділів свідчать про щедрий відгомін членства УНС на цей заклик. Крім цієї акції в рямках УНСоюзу, із закликом до пожертв на оборону людських прав звернулися до всього громадянства Екзекутива УККА та Президія Комітету Українців Канади, як і деякі інші установи, широко розгортаючи започатковану УНСоюзом збіркову акцію, яка має вможливити заплановану на найширшу міжнародну скалю акцію оборони брутально потоптаних комуністичним режимом людських прав в Україні.

Совєтське видання Англомовної Енциклопедії про Україну не дорівнює еміґраційному — твердить рецензент

Кінґстон, Онтеріо. — Серед багатьох замітних рецензій, що досі появилися в поодиноких університетських та інших наукових публікаціях на видану старанням і коштом Українського Народного Союзу Англомовну Енциклопедію Українознавства в двох томах під головною редакцією проф. д-ра Володимира Кубійовича, на окрему увагу заслуговує рецензія Ричарда А. Пірса, професора Queen's Університету, в зимовому виданні квартальника того ж університету під такою ж назвою. Рецензія замітна тим, що зіставляє два англомовні енциклопедичні видання про Україну: совєтське видання «Soviet Ukraine» та еміґраційне видання «Ukraine: A Concise Encyclopaedia» та приходить до заключення, що совєтське видання в жадному відношені не дорівнює еміґраційному. Повний текст згаданої рецензії передрукований в сьогоднішньому виданню англомовного „Українського Тижневика".

Опубліковано третій і четвертий випуски захалявного „Українського Вісника"

Балтимор. — Українське Видавництво «Смолоскип» ім. Василя Симоненка опублікувало востаннє два чергові випуски поширюваного в Україні захалявного видання «Український Вісник» — третій за жовтень 1970 року та четвертий за січень 1971 року. Третій випуск опубліковано спільно із В-вом „Новий Шлях" у Вінніпеґу і він є першим еміґраційним перевиданням. Четвертий випуск вже був опублікований на еміґрації минулого року двома перевиданнями — одним у виданні Української Видавничої Спілки в Лондоні і другим у видавництві „Сучасність" в Ню Йорку. На зміст третього випуску склалися — крім передової статті «Завдання „Українського Вісника"» матеріяли про готування нової розправи над В. Морозом, повідомлення про суди й арешти в Україні, текст листа І. Дзюби, Є. Сверстюка, М. Коцюбинської, Л. Костенко і В. Некрасова з приводу наклепницької статті О. Полторацького проти В. Чорновола в «Літературній Україні», матеріяли про справу поета М. Холодного, хроніка поточних подій в Україні, реєстр українських політв'язнів по совєтських тюрмах і таборах, документи українського «Самвидаву» тощо. На зміст четвертого випуску «Українського Вісника», що був виданий разом із Першою Українською Друкарнею в Парижі, склалися матеріяли про трагічну смерть Алли Горської і її похорон, про суд над Валентином Морозом в Івано-Франківську, листи в його справі і вірші В. Мороза із циклу «Перший день», вибір віршів І. Калинця присвячених В. Морозові, матеріяли про події зв'язані з іменем В. Симоненка із вибором його заборонених і спотворених творів, хроніка репресій, арештів і судів у різних землях України, як також продовження реєстру українських політв'язнів. Обидва випуски «Українського Вісника» надруковані на доброму папері, і видані у твердих обкладинках та в гарному мистецькому оформленні. До обох видань додані іменні покажчики. Два перші випуски «Українського Вісника» були опубліковані в одному томі видавництвом «Смолоскип» та Першою Українською Друкарнею в Парижі 1971 року. Набувати ці видання можна в українських книгарнях, або у Видавництві «Smoloskyp», P.O. Box 6066, Baltimore, Md. 21321. Ціна 3-ього випуску — 4.25 дол. Ціна 4-ого — 4.75 дол.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Передплата: на рік — $18.00, на пів року — $9.50, на 3 місяці — $5.00. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Перше завдання

У четвер 17-го лютого в готелі „Марлборо" у Вінніпегу відбулася в присутності численних репортерів, радіо і телевізії пресова конференція, скликана Комітетом Українців Канади з уповноваження Секретаріяту Світового Конгресу Вільних Українців. У центрі уваги був колишній прем'єр Канади Джон Діфенбейкер, як засновник і керівник Міжнародного Комітету Оборони Людських Прав. До Комітету входять видатні державні діячі та правники. Комітет, як видко з його назви, займеться обороною прав людей, переслідуваних за те, що вони мають іншу думку, ніж тоталітарний режим в СССР. Відповідаючи на запитання журналістів, Джон Діфенбейкер пригадав, як у 1960 році він — єдиний на форумі ОН, висунув справу поневолення України. Справа набрала була великого розголосу в світі, адже Дж. Діфенбейкер виступав тоді, як прем'єр Канади.

Нескорена Україна здобула ще одного союзника в справедливій боротьбі, і то союзника із світовим ім'ям, яке має керівник Комітету Джон Діфенбейкер. Переслідування безневинних людей в Україні, Латвії, Білорусі й інших „республіках" за те, що вони обороняють елементарні людські й народні права, стверджені в Хартії ОН, викликає дедалі більший світовий резонанс. Так, в Арґентині відомий військовий журналіст Енріке М. Кодо провадить тепер подібну акцію в обороні В. Мороза, В. Чорновола та інших діячів української культури, виступаючи через радіовисильні в Буенос Айресі й інших містах з доповідями. У Франції листа до прем'єра, в обороні переслідуваних в Україні, підписали видатні письменники і члени Академії. У Швеції студентська молодь з власної ініціятиви видає „Дет Фрі Украіне" — бюлетень з інформаціями про політичні переслідування на батьківщині Тараса Шевченка і гетьмана Івана Мазепи. Щоденно інформується про розгортання протестаційної акції в Америці. Терор і переслідування, беззаконня і порушування основних людських прав перестали бути „внутрішньою справою" рабовласницької совєтської імперії. Нам треба докласти всіх зусиль та використати всі можливості, щоб справа оборони людських прав в Україні та інших поневолених Москвою країнах стала першою і найбільш наглою міжнародною проблемою. І це повинно бути сьогодні нашим першим завданням.

Спільний ворог

„... Що значить, що Мао розгорнув перед Ніксоном найчервоніший з червоних килимів? Це було — за моїм переконанням — потвердженням, що не З'єднані Стейти, а Совєтський Союз є найбільшим ворогом Китаю ...", — пише в „Нюзвіку" з 6 березня ц. р. Сидней Лію, який їздив з Ніксоном до Китаю.

Цю саму думку повторюють всі найвидатніші американські політичні коментатори. Джозеф Алсоп твердить, що кремлівські володарі з острахом зривають з календаря листок за листком, перелякані, що чимраз скорше зближається день, коли Китай матиме свою сильну атомову зброю. Джозеф Крафт, який теж був між 85 журналістами, що супроводили Президента до Китаю, звертає увагу, що не Ніксон запросив себе до Пекіну, а зробив це Мао Тсе-тунґ, який ще 1969 році заявив померлому недавно американському журналістові Едґарові Снов, що він радий би бачити Ніксона в офіційному чи неофіційному характері. І зробив це Мао Тсе-тунґ, коли у конфлікті Москва - Пекін виринула була можливість — превентивної совєтської атомової атаки на китайський атомовий центр в провінції Сінкіянґ. Тоді Ричард Ніксон дуже строго перестеріг Москву проти такої дії, — ревеляціонує Алсоп. Інший видатний американський коментатор Ернест Кюнео твердить, що „Росія, за загальним переконанням, має параноїдальний страх перед Китаєм ..."

На такому тлі остання конференція „на вершинах" виглядає зовсім інакше, як усі попередні „вершинні" конференції — Айзенгавера у Женеві й Парижі, Кеннеді у Відні, Джансона у Ґлесборо. Всі вони зустрічалися з кремлівськими диктаторами для „співіснування" з СССР, і всі ті зустрічі кінчалися повною невдачею. Тепер дві потуги започаткували спільний фронт в обороні проти могутнього спільного ворога. Коли для Пекіну не Вашинґтон і не Токіо, а Москва стала ворогом число 1 і коли ЗСА зрозуміли, що Москва загрожує їм в усіх невральгічних пунктах, то — очевидно — всі, навіть важливі справи, стали для обох лідерів предметом компромісу для осягнення того спільного американсько - китайського фронту. Так наказує логіка, і тому Ніксон на сказав на вітер, що „відкрилась нова сторінка історії".

М. Мельник

ВОРОГ ДІЙСНО СМЕРТЕЛЬНИЙ

Заголовок цієї статті може декому видатись трохи бомбастичним, але він точно окреслює російські правлячі верстви і за царів і в далеко більшій мірі тепер. Як перед тим, так і тепер російські уряди не мали й не мають найменшого наміру замінити російську імперію на щось вроді Канади, Швайцарії чи Бельгії. Зокрема після приходу до влади Сталіна вони ведуть послідовну політику ліквідації національної проблеми.

Усі хитрощі і засоби імперії вживається для того, щоб нації Совєтського Союзу приспати і таким чином зменшити їхній опір. Ще донедавна заходи ті були незвичайно успішні. Але минулого року уряд СССР зробив помилку, що матиме найбільш далекосяглі наслідки. Ця помилка полягає в тому, що було опубліковано статистичні дані про національності імперії. Отже, тепер уже не „буржуазні націоналісти" здоручення „своїх хлібодавців" із Вашинґтону, а самі таки совєтські цифри ясно й недвозначно показують на свідому і послідовну політику уряду ліквідувати національну проблему в СССР з допомогою колонізації, виселювання та русифікації.

Цифри ті дійсно застрашливі не тільки з огляду на їх величину, але й тому, що вони свідчать про брутальну послідовність у ліквідації поневолених народів. Вони вказують також на диявольську перверзію всього, що в християнському світі називається правдою, честю і характерністю. Бо коли царські уряди заявляли відверто, що вони національну проблему хочуть зліквідувати, то теперішні уряди наставили всю свою могутню пропаґандивну машину на те, щоб переконати свої жертви в тому, як вони начебто їх люблять і бажають їм добра та розвитку їхніх традицій і культур.

Як усі вже про це добре знають, колонізація і русифікація складаються з двох основних акцій. Одна — це виселювання автохтонів до інших частин імперії, де діти виселенців, не маючи ніяких можливостей стояти в контакті з культурами своїх батьків, стають росіянами.

Друга акція — це піднесення пропорції росіян з допомогою колонізації та русифікації на територіях поневолених націй. І якраз тому кількість росіян у неросійських „республіках" піднялась від 1959 до 1970 року на 30.9 відсотка, тоді як населення СССР зросло тільки на 15.8 відсотка. Ті дві цифри ніхто уже не зможе ані змінити, ані виправдати, і їх поневолені нації повинні добре пам'ятати.

Візьмімо, наприклад, Казахську „республіку", де число росіян за той протяг часу піднялось на 39.2 відсотка. Пощо там збільшувати число росіян, коли уже в 1959 році було їх в тій країні 43.2 відсотка? Або пощо збільшувати число росіян у Латвії на 26.8 відсотка, коли в 1959 році там уже було їх 26.6 відсотка В ім'я комунізму?

Цифри ті повинні стати пересторогою для всіх інших, бо коли пропорція росіян переступить 30 відсотків, тоді ледве чи який національний спротив можливий. Тридцять відсотків великодержавних шовіністів це трос із десяти людей. А коли взяти під увагу певну кількість національно несвідомих і безхребетних людей, тоді ситуація ще серйозніша. Така кількість людей може обсадити всі важливіші позиції в адміністрації, поліції, шкільництві, науці, пресі, інформації і економіці. Таких республік у Совєтському Союзі є вже три, себто на одну більше, як було в 1959 році. Це республіки Казахська, Латвійська і К и р гизька. Кількість росіян зросла там від часу останнього перепису населення на 39.2, 26.8 і 37.2 відсотка.

Коли пропорція росіян дійде до 40 відсотків, як це вже сталося у Казахстані, тоді автохтони в дійсності стають національною меншістю. Вони призначені на культурну і н а ц іональну смерть, бо втрачають не тільки свою свободу, але й свою територію. Іншими словами, вони переходять в ролю націй, що під колонізаторським натиском ворога зникла з лиця землі.

Отже, останній перепис населення усуває всякі сумніви щодо національної політики імперії. Це є політика розрахованої на довшу мету ліквідації національної проблеми. Тепер уже немає ніякого сумніву, що всі жести в сторону поневолених народів робиться не для того, щоб сприяти розвиткові їх національних культур, а виключно для того, щоб національний спротив зменшити до мінімуму. Таким чином є в СССР і Казахська „держава", і казахський „уряд", академія наук, газети, журнали, школи, театри і т. д. Є там казахські „реальні політики", які переконують своїх земляків у конечності обмеженої суверенности Казахської „держави", яку ось-ось можна буде виповнити реальним змістом.

„Рідний уряд" Казахстану дуже добре знає про смертельну загрозу збоку окупанта, але продовжує виселювати своїх людей і привозити росіян. Він продовжує запевняти своїх земляків через радіо, телевізію, пресу, шкільні підручники, що росіяни люблять казахів, говорить про вічну приязнь між цими двома народами і про те, у якій великій мірі росіяни спричинились до економічного та культурного росту Казахстану. В той самий час за вияви любови і пошани до свого власного народу „рідний уряд" „суверенного" Казахстану позбавляє своїх людей праці, ув'язнює в тюрмах і концентраційних таборах.

Чи можлива так звана реальна політика для поневолених націй СССР? Реальна політика — це льояльна участь провідної верстви поневолених націй у державному і а д м іністративному житті СССР, щоб леґальними методами здобувати щось для політичної, адміністративної і культурної автономії даної нації. Та люди, які сподіваються таким чином щось здобути, не знають, про що вони говорять. Закликаючи своїх земляків прийняти реальну політику, вони роблять своїй нації ведмежу прислугу.

Адже ж останній перепис населення не залишає найменшого сумніву, що імперія успішно колонізує і навіть успішно русифікує свої національні меншини. У деяких інших державах національні меншини мали й мають можливість такого роду політиці протиставитись. Таку можливість мали українці в Польщі, Чехо - Словаччині і Румунії. Та така можливість в СССР не існує.

Не існує вона з огляду на кілька причин. Перша причина це факт, що автохтони різних поневолених націй не мають найменшої політичної автономії. Кожна людина в уряді УССР може бути усунена з посади Політбюром КПСС. Позиція ґубернатора якогось стейту Америки чи прем'єр - міністра Квебеку без порівняння сильніша під цим оглядом. А це значить, що ніякого важливого посту в „республіці" не може займати людина, яка не підтримує ентузіястично політики імперії.

Чи можна там пропхати якихось людей, що в дійсності робили б українську національну політику? Якщо можна, тоді напевно не на довго. Коли члени деяких „республіканських урядів" запротестували були проти ліквідації Хрущовим національних шкільних систем, їх дуже скоро з тих урядів вичистили.

Друга основна причина — це економічна залежність громадян СССР від режиму. Ця залежність така велика, що імперія має майже необмежені можливості вербувати масово коляборантів у всіх ділянках життя або принаймні затикати рота тим, що хотіли б протестувати. Таким чином велика кількість людей, що належать до національних еліт, замість попереджати своїх земляків про смертельну загрозу збоку ворога, закликає їх до вічної любови і злуки з „великим російським народом".

Третя причина — це присутність на територіях поневолених націй великої кількости росіян, які, на взір таких людей, як Хрущов, Брежнєв чи Подгорний, є майже поголовно великодержавними шовіністами. Вони дуже добре знають, як боронити інтереси імперії і нищити в зародку будь-які національні прояви.

Отже, пропоненти реальної політики повинні, нарешті, додуматися до того, що СССР це не передвоєнна Польща. В який спосіб і в якій ділянці вони сподіваються осягнути якісь здобутки? Я, звичайно, маю на думці поважні здобутки, а не накручення „Любіть Україну" на платівці для продажу за кордоном.

Наприклад, в який спосіб реальні політики сподіваються добитись того, щоб „уряд" УССР можна було вибирати і усувати на основі законів, а не на основі довільних рішень Політбюра КПСС?

Як реальні політики пропонують домогтися того, щоб перестали з України виселяти українців і привозити росіян? Чому дотепер ніякий „український уряд"

(Закінчення на стор. 3)

КОМУНІСТИ ПРО ПОЇЗДКУ НІКСОНА

Обставини збіглися так, що коли президент Ричард Ніксон з почотом відлетів до комуністичного Китаю, в Брукліні, Н. И., розпочався 20-ий з черги з'їзд комуністичної партії ЗСА. Хоча та партія нараховує формально тільки 12 000 членів, і хоча генеральний секретар ЦК КПСС Л. Брежнєв знає її справжню ціну та напевно не мав багато вільного часу (поїздка Р. Ніксона до Китаю і черговa криза в сільському господарстві — головні проблеми), він прислав до Бруклину привітальну телеграму, підписану від імени ЦК КПСС. У телеграмі не згадується про комуністичний Китай і візиту президента Ніксона, але дано вказівку комуністичній партії в ЗСА, яку політику в цьому відношенні провадити: „Рішучі виступи вашої партії за покращення американсько - совєтських отосунків, за розвиток дружби між народами ЗСА і СССР, зустрічаються з великим зрозумінням і підтримкою серед совєтських людей". Щодо так зв. „маоїзму" — також є вказівка: „Ваша партія вірна принципам марксизму-ленінізму... Ваша партія своєю боротьбою як проти правого, так і „лівого" опортунізму заслужила нa велику повагу серед комуністів світу". „Лівий опортуніст" — це Мао Тсе-тунґ.

Як відгукнулись комуністи в Америці на такі вказівки з Кремлю?

Генеральний секретар комуністичної партії ЗСА і (навіть!) кандидат американських комуністів на пост президента ЗСА Гес Голл на бруклинському з'їзді сказав про відвідини президента Ніксона комуністичного Китаю: „Маючи на увазі свої власні корисливі цілі, як керівні кола ЗСА, так і сучасне пекінське керівництво бачать на шляху для досягнення їхніх цілей ту ж саму перешкоду — єдність соціялістичних країн, міжнародного комуністичного руху. Можливі домовлення між пекінськими лідерами і керівними колами ЗСА є серйозною загрозою для миру".

Секретар к о муністичної партії ЗСА в справах міжнародних проблем Джеймс Джексон заявив: „Зближення керівних кіл ЗСА з сучасним пекінським керівництвом продиктоване в першу чергу їхньою спільною ненавистю до Совєтського Союзу". Цю заяву передрукувала совєтська преса з 21-го лютого. Інші промовці на з'їзді комуністів у Брукліні говорили подібне, підкреслюючи щоразу „сучасне керівництво в Пекіні" й виявляючи тим надію, що „майбутнє" керівництво в Пекіні буде інакшим.

Совєтська преса про візиту президента Ніксона подала лише кількарядкові хронікарські повідомлення, втримуючись від коментарів. Зате вона охоче передруковує відгуки на ту візиту з інших комуністичних газет, яких дуже мало — більшість комуністичних партій у світі або не знають, на яку стати, або ж не хочуть ускладнювати відносин з комуністичною партією Китаю.

Серед комуністичних відгуків на подорож през. Ніксона до комуністичного Китаю найпершим був відгук комуністичної партії Франції. В газеті „Л'Юманіте" з 21 лютого надруковано підписану Івом Моро передову, в якій говориться: „Поїздкою до Пекіну президент ЗСА бажає використати для своїх цілей розрив китайських керівників з міжнародним комуністичним рухом, використати їх антисовєтизм". „У наш час китайсько - американське зближення завдає, — сказано в „Л'Юманіте", шкоди народам Індо - Китаю". Такою заявою комуністичні діячі викривають облудність пропаґованого ними гасла про „зближення народів": всі зближення корисні лише тоді, коли вони корисні... Москві.

Польська комуністична преса переповнена уривками з промов першого секретаря ЦК „об'єднаної робітничої партії" — комуністів Е. Ґерека. З нагоди недалеких так зв. виборів до Сойму, Е. Ґерек у м. Сосновцях сказав, не згадуючи про ЗСА: „Ми, як зіницю ока, бережемо нашу дружбу з Совєтським Союзом та іншими країнами с о ц і ялістичної співдружности. В цьому наша сила. Саме тому ми вважаємо особливо шкідливою політику китайського керівництва... Суттю маоїстської ідеології є націоналізм і великодержавний ш о вінізм. Ця ідеологія призводить до того, що Китай в цей час повертається проти своїх природних і вірних союзників — країн соціялізму".

У загальному ж комуністичні партії в країнах Заходу немов уникають відповідальности й не поспішають реаґувати якимись заявами на відвідини Президентом ЗСА комуністичного Китаю. Тепер вони змушені оглядатись — у комуністичному світі! — на два боки: на СССР і на Китай.

Колись Максим Рильський писав у політичному вірші, що „світ розколовсь на біле і червоне". Здається, це вже застаріле твердження: світ розколюється значно складніше.

Леонід Полтава

ДАЙ-НО, ДОЛЕ...

Дай-но, доле, хисту:
в щире слово
Влити обережно, по цятині
Лагідну замрію яворову,
Первозданну ніжність
тополину.
Хай те слово синім
тепловієм
Доторкнеться до людського
болю,
Душу яворино облеліє
І огорне ніжністю тополі.

ПЕТРО ШАПОВАЛ

З НАШИХ БУДНІВ

Пригода фоторепортера

Наш молодший за фахом колега, що студіює журналістику і вже тепер поміщує час від часу цікаві фоторепортажі в газетах, розповідав авторові цих рядків одну свою пригоду, що трапилась йому під будинком Об'єднаних Націй у Ню Йорку під час маніфестації в обороні в'язених та переслідуваних в Україні діячів культури.

Отож, стріляючи сюди-туди бистрим репортерським оком, молодий наш колега звернув увагу на невеличку, але дуже активну групу пань, які були, можна б сказати, душею маніфестації: розпихали летючки прохожим американцям, носили таблиці з відповідними бойовими кличами і дзвінкими, бадьорими голосами скандували в унісон: „Фрі Мороз!", „Фрі Дзюба!", „Фрі Чорновіл!", „Фрі Світличний!". І так далі.

Наш колега, як сказано, взяв собі цю групу на мушку: засівся за деревом з фотоапаратом, підібрав момент і — цик! — зробив знімку. А далі, як пресовий закон наказує, підійшов до групи пань, представився, хто він є, і попросив ласкавого дозволу вмістити їхнє фото в газеті. Тут же витяг олівчик, нотатник і спитав чемно:

— Чи можна знати, як пані називаються?

— Ні! Не можна! Не можна! — запротестувала зразу одна молода особа, ще й закрила руками рум'яне личко. — Взагалі прошу не давати до газети нашої знімки! Хіба не бачите, як ми погано виглядаємо, як нам вітер зачіски розбурхав, як носи зачервонілися і з очей капає?.. Я не хочу такої фотографії в газеті.

— Пане редакторе, — заговорила більш примирливо інша пані, — я думаю, що фотографію можете вмістити, тільки будь ласка ... ми не хотіли б, щоб під нею стояли надруковані наші прізвища.

— Але ж чому? — допитувався молодий репортер. — Я не розумію, в чому справа?

— Бачите, — сказала трохи збентежено інша пані, — деякі з нас вибираються цього літа на Україну з туристичною групою, а ви ж знаєте, які там тепер арешти, переслідування. Вже й до туристів добираються! То краще бути обережним і не публічитися в пресі...

— Так, так, — похитали головами пані і, піднявши вгору таблиці з бойовими кличами, пустилися в обхід довкола площі небіжчика Гаммершилда.

Ось яка професійна невдача постигла нашого молодого колеґу на маніфестації. Розуміється, хлопець був трохи розчарований поведінкою згаданих пань:

— Якби вони, ці пані, не були так патріотично настроєні, — сказав авторові цих рядків, — я міг би був їм пригадати, що Вячеслав Чорновіл, протестуючи проти руйнації стрілецьких могил на Янівському цвинтарі, не завагався поставити під цим протестом своє ім'я, прізвище і точну адресу... І він зробив це там, у поневоленій Україні, а ми живемо тут, як у Бога за плечима, у вільній країні.

Ікер

Володимир Курило

ГАРВАРДСЬКЕ ЛІТО 1971 Р.

(Спомин студента)

(2)

Після іспиту ми з товаришами, весело гуторячи, помандрували на обід до їдальні. Але я чомусь не міг їсти. Мушу признатися, що затужив за своєю родиною в Бінґгемптоні і за своєю кіткою „Сніжинкою". Може тому задуманий вернувся до своєї кімнати і, включивши радіо, простягнувся на ліжку. Від напливу вражень не міг спокійно лежати. Встав і почав нервово проходжуватися по кімнаті, а зупинившися біля бюрка та запаливши прутик ладану, що миттю наповнив к і м н а т у приємним запахом, почав упорядковувати книжки. В останніх днях я вже склав усе своє скромне майно у валізки, ще тільки книжки залишилися.

У моїх руках зошит в зеленій обгортці, на якій два місяці тому я виписав заголовок: „Курс української літератури — проф. Омрі Ронен". Проф. Ронен залишив у мене найприємніше враження з цілого літа. В ньому ми знайшли не тільки першоякісного педагога-науковця, але одночасно й великого приятеля у к р а ї нства. Проф. Ронен викладав дуже цікаво і переконливо, об'єктивно представляючи т. зв. „сирвей" історії української літератури.

Перегортаючи листки, зупинився я над заголовком: „Василь Стефаник — „Марія". І от пригадую: учасники цього курсу мали завдання проаналізувати твір одного з українських письменників. Працюючи в той час над „Синами" В. Стефаника, з якими я збирався колись таки виступити, та прочитавши більшість його творів, я вибрав для аналізи „Марію". Стислість Стефаникового стилю і ґрунтовне його знання селянського життя та відчуття глибини селянської душі мене зовсім полонили. Короткими рисками стислости, але такими яскравими фарбами реалізму і простоти слова Стефаник у своїх творах змальовує величні портрети наших селян.

Коли я представив свою аналізу, мусів сперечатися з деякими студентами, які заперечували мої твердження про соціяльну, національну і навіть політичну свідомість української селянки Марії у Стефаниковому творі. Я наводив багато фактів на підтвердження своєї д у м к и. Спершу жвавість дискусії мене захоплювала, але коли я почав вслухатися в думки тих студентів, що заперечували мої твердження, я відчув у їх виступах наявність соціологічних та психологічних проблем, які домінують в думанні деяких наших молодих осіб. Були, наприклад, закиди, що наше селянство просте і не може бути ні соціяльно, ні національно свідомим. Так легко цю проблему спрощується! Я думаю, що при обговорюванні виникла не тільки аналіза літературного твору, але й вийшло на яв відношення деяких одиниць із нашого молодого покоління до української культури.

Хоч більшість із нашого покоління, особливо з-посеред студентства гордиться своїм походженням і захоплюється багатством нашої української культури, помічається невелику групку, яка старається знецінювати своє і спілкує тільки з більшими проявами інтелектуалізму нашої доби.

Якби наше покоління присвятило більше уваги і заставило б себе вивчати українську культуру, то воно дійшло б до твердого переконання, що це не є культура лише простолюддя, а багата культура народу, яка ставить його, цілий український нарід, на високий щабель світової культури і інтелектуалізму. Критика простого за те тільки, що він простий, не викликає пошани до тих, хто відважується критикувати.

Перелистковую далі зошит і знаходжу оголошення: „Година в пошану Василеві Симоненкові". Вже віддавна мене захоплювали чи навіть зачаровували твори Василя Симоненка. Я їх полюбив, деякі вивчив напам'ять, проаналізував кожний. І от я задумав поділитися своїм відношенням до Симоненкової т в о р ч о сти, своєю, так би сказати, любов'ю до неї з іншими. З моральною підтримкою проф. Ронена я здійснив свій задум і 13-го серпня влаштував окремий вечір, присвячений Симоненкові. На початку цього вечора мене вражала замала кількість слухачів, але я все ж не піддався хвилевому настроєві. Я прочитав 15 Симоненкових віршів, які приявна публика вислухала із захопленням. Думаю, що задум і програма були вдатними.

Час проплив так швидко, що мені здавалося хтось злобно пересунув назад вказівки годинника, щоб украсти в мене три години. Та ні. У споминах час б і ж и т ь швидше, як в реальній дійсності. Пора йти на вечерю.

Звичайно, крім харчу, у вечерю вміщалося ще дві години розмов і дискусій між студентами У к р а їнського Гарварду, але нині, тільки повечерявши, я ще зробив „останній вискок" до Бостону. Люблю це місто. Захоплює мене швидкий темп міського життя. Вліті, як тільки час дозволяв, я для розваги просто „вискакував" до Бостону. Вернувся пізно втомлений і від вражень цілого дня швидко заснув.

Без допомоги свого електричного сторожа, я к о г о тільки з конечности толерую, пробудився ранком наступного дня. „Обрядово" зробив порядок і виконав програму кожного дня. По дорозі до їдальні, куди йшов з наміром попрощатися з товаришками і т о в аришами-студентами, оглядався, шукаючи сіренької вивірки-калічки. Але її не було. Як звичайно прощання між українцями не може обійтися без сліз і традиційного обміну адресами, хоч не багато з нас обмінюється потім листами. Та я мусів швидко залишати цю сантиментальну сцену, бо на мене чекали довга дорога і обов'язки. Через „катастрофічне фінансове положення" я постановив доїхати до Еленвіллу, Н. И., на Краєву Зустріч Дружинників СУМА і Велику Раду „Шестидесятників СУМА" найдешевшим, а властиво кажучи безплатним засобом льокомоції, якому українці дали знамените окреслення: „на палець".

Природа чомусь розгнівалась на мене зсилаючи зливний дощ. Завдяки одному з товаришів-студентів, я проїхав поважний відтинок дороги його автом, а коли наші дороги розійшлися, то його авто швидко зникло у дощовому тумані, а я стояв з витягненим пальцем, чекаючи, поки хтось з проїжджаючих змилосердиться і мене забере. Не забуду ніколи тої комічної сценки. Обмоклий „до нитки", в дірявих сандалах, що грузли в болоті, я стояв з благальним виразом інколи посилаючи вслід проїжджаючому автові „міцне слово". І так чекаючи на милосердного водія, я дійшов до переконання, що люди менше милосердяться над тими, хто в таку зливу відважується їхати „на палець". Але навіть у цьому болотяному „нещасті" я знаходив приємність. Рясний дощ змивав мені лице, а думками я линув до Гарвардського Центру Українських Студій. У своїх фантастичних думках я бачив ряди вишколюваних там мо-

(Закінчення на стор. 4-ій)

ПОЖЕРТВИ НА ФОНД ОБОРОНИ ЛЮДСЬКИХ ПРАВ:

СПИСОК Ч. 1.

УНСоюз	$5,000.00	Михайло Хомик	$10.00
Ярослава й д-р Володимир Галан	100.00	Степан Чума	10.00
Йосип Лисогір	100.00	Яків Шегрин	10.00
Михайло Мельникович	100.00	Ірина Влагітка	5.00
Сен. Павло Юзик	100.00	Олександер Влагітка	5.00
Антін Драган	50.00	Євген Гарасимчук	5.00
Уляна Дячук	50.00	Вячеслав Давиденко	5.00
Ярослав Падох	50.00	Анатоль Домарацький	5.00
Володимир Сохан	50.00	Наталія Залуська	5.00
Ярослав Татомир	50.00	Іван Кедрин	5.00
Д-р Марія Фішер-Слиш	50.00	Марія Кобринська	5.00
Юрій Т. Веслей	25.00	Любов Коленська	5.00
Д-р Михайло Данилюк	25.00	Ольга Крижанівська	5.00
Іван Кузь	25.00	д-р Іван Козак	5.00
Андрій Мазур	25.00	Іванна Коць	5.00
Ярослав Михайлович	25.00	Степан Курляк	5.00
Н.Н.	25.00	Геновефа Куфта	5.00
Роман Слободян	25.00	Ярослава Левицька	5.00
Дмитро Хром'як	25.00	Михайло Лисогір	5.00
Петро Гудзовський	20.00	Роман Падковський	5.00
Василь Міз	20.00	Ольга Парубчак	5.00
Михайло Суховерський	20.00	Орест Пітьо	5.00
Меланія Мілянович	15.00	Леонід Полтава	5.00
Д-р Олександер Якубович	15.00	Петро Постолюк	5.00
Сергій Верніцький	10.00	Стелла Расн	5.00
Олена Гентіш	10.00	Марія Савчак	5.00
Михайло Дребич	10.00	Олена Смотрич	5.00
Прк. Володимир Клос	10.00	Софія Соколишин	5.00
Богдан Кравців	10.00	мгр Осип Стецура	5.00
Люба Лапичак	10.00	Ярослав Сидоряк	5.00
Пилип Максимонько	10.00	Роман Ференцевич	5.00
Григорій Пайда	10.00	Павло Фуга	5.00
Євгенія Ратич	10.00	Михайло Юзенів	5.00
Дарія Семеген	10.00	Михайло Юрченюк	3.00
Зенон Снилик	10.00	Захарій Гибей	2.00
Мирон Солонинка	10.00	Теодор Гіль	2.00
Мартин Солонинка	10.00	Н. Н.	2.00
Катка Стецюк	10.00	Михайло Пиліп	2.00
		Віктор Байбак	1.00

РАЗОМ: $6,322.00

ВОРОГ ДІЙСНО СМЕРТЕЛЬНИЙ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

не зумів в тому напрямі абсолютно нічого зробити?

Чому за останніх — скажімо — двадцять років „реальні політики" не зуміли запровадити української мови навчання по високих школах УССР? Чому кількість російських шкіл драматично зросла після проголошення закону Хрущова, і як це так, що „реальні політики" нічого не змогли вдіяти?

В який спосіб „реальні політики" сподіваються добитися того, щоб республіканська преса, радіо, телевізія і шкільні підручники почали служити українським, а не антиукраїнським інтересам?

Правдива реальна політика для національностей СССР — це не політика льояльної участи в установах імперії, а політика спротиву. Національності, що вже нездібні на такого роду політику здобутись, без найменшого сумніву загинуть, хібащо якийсь переворот чи світовий конфлікт їх від того врятує. Загинуть вони тому, що росіяни нарешті знайшли успішні методи для того, щоб їх приспати і зневтралізувати їхні національні прояви. В той самий час вони систематично національності ті колонізують, виселюють і русифікують, так що їхня загибель це тільки проблема часу.

Канадійський уряд призначив 1,700.000 долярів на видання книжок

Оттава. — Відповідальний за урядову допомогу для розвитку культури, секретар державних справ Жерард Пелетьє повідомив, що на цей рік федеральний уряд Канади призначив 1,700,000 долярів — фінансову допомогу для розвитку культури в Канаді. Ці фонди будуть розпреділюватись через „Канадійську Раду", у формі допомоги на видання книжок про Канаду, повістей і белетристики з життя канадійського народу, на книжки з життя етнічних спільнот у Канаді, а також на значне покриття коштів перекладачів літературних творів. Для оплати чи допомоги в оплаті перекладів рукописів тепер призначено 215 000 доляів, супроти 115 000 дол. минулого року. Рівно півмільйона уряд призначив на закупівлю книжок для безкоштовного розподілу їх між бібліотеками як у самій Канаді, так і поза нею. Канада стурбована тим, що лише 5% з усіх книжок на ринку в Канаді в 1971 році були написані, видані й переплетені в самій Канаді, рета — це довіз з ЗСА, Франції та ін. країн. Було імпортовано минулого року кругло 65% усіх книжок. 10% опубліковано в Канаді, але не канадійськими видавництвами. На чужомовні книжки, себто видання не англійською і не французькою мовами, припадало в 1971 році 10% усіх книжкових видань у країні.

Британський уряд забороняє нелюдяні методи слідства у Північній Ірляндії

Лондон. — Британський прем'єр Едвард Гіт заборонив стосувати у Північній Ірляндії супроти арештованих такі методи слідства, як тримати їх годинами стоячки з руками на стіні, морити голодом, не дозволяти спати і т.п. Прихильники таких метод твердили, що такими способами можна було дізнатися від арештованих про різні тайни терористичного підпілля, устійнити прізвища терористів і врятувати таким чином багато людей від смерти. Тим часом у Північній Ірляндії слідство у справі вбивства військом 13-ох католиків у місті Лондондеррі ствердило, що між убитими 5 юнаків не мали ніякої зброї, один мав у кишенях малі бомби, а 6 вірогідно мали револьвери. — Біля одної газолінової стації в столиці Північної Ірляндії Белфасті поліція знайшла у покиненому автомобілі 300-фунтову бомбу. Лякаючись розряджувати її — військо довело її штучно до вибуху, евакуювавши людей у широкому промірі.

Українська радіопрограма знову на хвилях етеру

Українське радіомовлення можна буде почути знову в Каліфорнії через станцію KQED-FM Radio на хвилях 88.5 меґациклі у Сан Франсіско. В засягу програми будуть такі міста: Мендосіно, Сакраменто, підгір'я Сієр, Модесто, Стоктон та Монтерей (при сприятливих умовах і дальші пункти). Програма передаватиметься раз в місяць, що третього вівтірка, як частина „Середньоевропейської Години" і в ній братимуть участь ще поляки, чехи й естонці. В програму будуть входити місцеві, крайові та міжнародні вісті, музикально-вокальні виступи, інтерв'ю, панелі, дискусії тощо.

Головне завдання програми — служити українським слухачам та тим, які розуміють по-українському — джерелом поточних інформацій та точкою зв'язку, зокрема для тих, що живуть у віддаленні. Станція є незаробітковою, на ній не можна надавати жадних оголошень і тому українська програма буде утримуватися громадськими засобами. Подробиці будуть подані в бігу дальшої праці. Перша програма надавалася у вівторок, 15-го лютого ц.р., о год. 8-ій вечора.

Побажання, зауваги, критику, запити — просимо скеровувати на адресу радіостанції:

Mr. Taras M. Lukach
c/o KQED-FM Radio
1011 Bryant St.
San Francisco, Cal., 94103

КОНКУРС НА ПИСАНКУ

Едмонтон. — Під час річних зборів 2-го відділу „Доброї Волі" в Едмонтоні відбудеться в Українському Народному Домі при 9620-109 евню Виставка писанок та буде проголошений вислід конкурсу на кращі писанки головно з традиційними орнаментами і взорами. Організатори конкурсу повідомили, що будуть нагороджені писанки від 40 дол. до 5 дол., разом 10 нагород, а у відділі конкурсу для молоді — від 20 дол. до 5 дол., разом 6 нагород. Виставка й вислід конкурсу буде 19-го березня хто бажав би взяти участь у конкурсі, повинен вчасно послати писанку чи писанки, які залишаються з нагородою чи без — власністю організаторів конкурсу, на адресу:

"Pysanka Contest." 10967—97th St., Edmontone 17, Alta. Canada.

Совєтський Союз ще більше посилює контролю своїх кордонів

Москва. — Совєтський Союз пішов на новий крок задля ще більшої охорони своїх кордонів від проникнення небажаних елементів. Військa КГБ і війська охорони кордонів, які підлягають КГБ, одержали дозвіл затримувати будь-кого в районі кордону і тримати таку особу стільки, скільки буде потрібно. Головно нове розпорядження стосується прикордонних смуг у совєтській Азії, зокрема на кордоні між Китаєм і Афґаністаном та Совєтським Союзом, де населення дуже мало, місцевість гориста або пустельна і де з-за кордону можуть проникати контрабандисти та інші небажані для СССР особи. В европейській частині СССР прикордонна охорона аж надто докладно перевіряє документи у пасажирів поїздів чи в автомобілях, заглядає під залізничні вагони, на дахи тощо, щоб не пропустити когось без відповідних документів. Громадяни СССР можуть подорожувати внутрі країни тільки з „пашпортом", а в прикордонних районах, в засягу 15 миль, повинні зголошувати до міліції свій приїзд і пояснювати, чому вони туди приїхали. Кордони СССР, крім військової сторожі, обведені колючим дротом, пильнуються з допомогою різних електронічних приєтроїв, поблизу кордону ходять військові з собаками.

У Філядельфії відбулася нарада...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

сукупність поселення є одним із найголовніших факторів для збереження, закріплення і росту українських товариств і організацій не тільки господарсько-фінансових, але і культурних та релігійних, з українськими церквами включно. Тому зібрані на нараді рішили запобігати розпорошенні існуючих наших осередків поселення, зглядно пособляти творенні нових скупчень потрібними фінансовими засобами та співпрацювати у тім напрямі з другими громадськими установами.

3. Стверджено потребу спільної служби, зокрема для членства господарських установ, особливо для самітних, старших віком.

4. Беззастережно сконстатовано, що постійна співпраця наших господарсько-фінансових установ є конечна, що принесе користь не тільки самим установам, але і їх членству. В тій цілі вибрано тричленну комісію зв'язків в складі: Іван Поритко (Укр. Щадниця), Іван Куземський (Кред. Кооп. „Самопоміч") та Ілярій Мазепа (Щадниця „Тризуб"), яка має бути в постійнім зв'язку, намічувати спільні конференції та їх підготовляти.

В ТЕГЕРАНІ (ІРАН) РОЗСТРІЛЯЛИ шістьох терористів, яким закидали вбивства, грабежі, підривну роботу й приналежність до забороненої комуністичної партії. Велетенські вселюдні віча домагалися покарання смертю терористів.

НА ЛОНҐ АЙЛЕНДІ СТАЛАСЯ РОДИННА ТРАГЕДІЯ: якийсь Джордж Дінер, 43 роки, посварився із своїм сином, 17-річним юнаком, і в розпалі суперечки вихопив револьвера й застрілив сина. Поліція заарештувала Дінера, який не чинив ніякого опору. Він сказав, що його син, наркоман, кинувся з ножем на батьків.

У КАЇРО ЗВІЛЬНИЛИ за кавцією 4-ох виконавців атентату проти йорданського прем'єра Васфі Тала в Каїро 26 листопада мин. року. Переслухання в цій справі тривало в суді 2 хвилини, після яких звільнено чотирьох членів арабської партизанської організації за кавцією по 2.300 дол. за кожного з них. Судова розправа має відбутися „пізніше", але, мабуть, взагалі не відбудеться, бо арабська публічна опінія вважає тих змовників як героїв, що пімстились за прикорочення свободи палестинських партизанів в Йорданії. Хоча арештовані зразу призналися гордо до свого вчинку, їх оборонець твердив, що Васфі Тала застрілив один з його прибічних сторожів.

ДО ЗАХІДНЬОГО БЕРЛІНУ ЗМОЖУТЬ внедовзі летіти також літаки цивільних летунських ліній — Західньої Німеччини й інших західніх держав. Дотепер це право застережене тільки американським, британським і французьким летунським компаніям, себто тих трьох великодержав, які мають у Західньому Берліні контрольну владу.

Вісті з „Тризуба"

Перша команда копаного м'яча Тризуба у Філядельфії починнає весняний сезон змаганнями за відкритий чемпіонат ЗСА. Противником буде сильна аматорська дружина Юнайтед Джер-Генґеріянс. Змагання визначені на 5-го березня 1972 р., на площі противника. В складі дружини Тризуба зайдуть деякі зміни. Правдоподібно не буде грати Ділїон, а його місце займе Гортон.

Перший раз у Філядельфії відбудуться крайові, індивідуальні шахові змагання за мистецтво Української Спортової Централі Америки і Канади (УСЦАК). У цих змаганнях зголосили свою участь визначні майстри шахової гри з Америки і Канади з кол. першуном краю, проф. С. Попелем включно. Ці змагання відбудуться в днях 28-го, 29-го і 30-го травня 1972 р. у залі дому Тризуба. Господарем змагань є Ланка Шахів УСО Тризуб. Також ведеться підготова до відбуття тенісового турніру у Філядельфії. Ближчі дані про цей турнір будуть подані пізніше.

ПРЕМ'ЄРА „ПІД ЧУЖИМ НЕБОМ"

Ню Йорк. — У суботу 4 березня в залі УНДому при 2-ій евню о 3-ій г. дня відбудеться перше висвітлення найновішого документального кінофільму Студії мґр. Ярослава Кулинича „Під чужим небом" — про життя українців в Уруґваю, Параґваю, Арґентині та встановлення пам'ятника Т. Шевченкові в Буенос Айресі. Наступні покази фільму в тій же залі: 4, 5, 6 і 7-го березня, субота й неділя — год. 3, 5, 7 вечора, понеділок і вівторок — тільки о 7-ій вечора.

ПЛАСТОВА СТАНИЦЯ І ОСЕРЕДОК ПРАЦІ У. П. СЕНІОРІВ в ЧИКАГО

повідомляють, що 13-го лютого 1972 р. несподівано з наших рядів відійшов на Вічну Ватру

пл. сен. кер.
ЮЛІЯН САВАРИН

нар. 18 червня 1905 р.,
залишивши у смутку дружину Ірину, дочку Ліду і сина Іринея.

Сл. п. пл. сен. кер. Юліян САВАРИН — пластун-юнак Дрогобицького Коша від 12 р. життя, активний пластун сеніор табору Майнц-Кастель, другий з черги Голова Чикаґівської Пластової Станиці, довголітній і працьовитий член Станичної Старшини та Станичної Ради, бувший Голова Осередку Праці У. П. Сеніорів, член Сеніорського Проводу, прикладний пластун та громадянин.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися 17 лютого 1972 року з катедри св. Миколая на цвинтар св. Миколая в Чикаґо.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Замість квітів на свіжу могилу в Україні
бл. п. **СТЕФАНІЇ СКОРОБОГАТОЇ**
на Фонд „Церква в Потребі"
зложила 20.00 долярів

Софія САЛДАН

Замість квітів на свіжу могилу
бл. п. **СТЕФАНІЇ з МАРТИНЦІВ СКОРОБОГАТОЇ**
на Фонд „Церква в Потребі"
зложили 20.00 долярів

д-р Володимир і Ліда МАРТИНЦІ з Ріднею

Замість квітів на могилу
бл. п. **СТЕФАНІЇ СКОРОБОГАТОЇ**
складаємо 25.00 долярів
на Фонд „Церква в Потребі"

Д-р Юліян й Анна ПОЛІТИЛО

Замість квітів на могилу
ред. **ОМЕЛЯНА РЕВЮКА**
складаємо 20.00 долярів
на „Церкву в Потребі".

Родині висловлюємо глибоке співчуття.

Василь і Пелагія КУЧКУДА

ПОДЯКА

З волі Всевишнього, дня 19 січня 1972 року відійшов у Вічність у Філядельфії, Па, на 62-му році життя, мій Найдорожчий МУЖ

бл. п.
ВОЛОДИМИР КАРПЯК

Оцим складаю найщирішу подяку Всечеснішому Отцеві С. Білякові за духовну опіку над хворим в шпиталі та за переведення похоронних відправ у Філядельфії і відпровадження в останню дорогу на цвинтар св. Андрея у Бавнд Бруку. Рівнож дякую Всечеснішому Отцеві Т. Барилякові за відвідини Хворого у шпиталі і духовні потіху.

Щиросердечна подяка д-рові В. Салякові за переведення операції, за лікарську опіку в шпиталі і за безінтересовну опіку над Хворим на протязі багатьох років. Дуже дякую д-рові Р. Дикому за неоднократну моральну і медичну допомогу Хворому, як також д-рові Ю. Бережницькому за негайну лікарську допомогу Хворому вдома в кожній хвилині.

Сердечна подяка усім Товаришам Акторам за відвідини в часі недуги, за дружнє відношення, за моральну підтримку в моєму смутку. Усім Товаришам Зброї Покійного, Дивізійникам дякую з глибини серця за допомогу і за звеличання похоронних обрядів військовою вартою і вояцьким салютом.

Велике спасибі усім Приятелям і Знайомим, які так чисельно прибули з Ню Йорку, Нюарку, Бінгемптону і Філядельфії і відпровадили Покійного в Останню Дорогу.

Моя глибока вдячність Усім Тим, що склали пожертви на Службу Божу за спокій душі Покійного; Усім Тим, що висловлювали своє співчуття особисто чи листовно; Усім Тим, що склали квіти і Усім Тим, що замість квітів склали пожертви на добродійні цілі. Щиро дякую Усім Тим, які словами прощали Покійного під час похоронних обрядів у Філядельфії і Бавнд Бруку, як також під час поминків. Особливо дякую Всечеснішому Отцеві С. Білякові за вдумливе слово а також представникам Дивізії і УПА, Об'єднання Мистців Української Сцени, Театру у П'ятницю, і Золотого Хреста, та Усім іншим.

Моя щира подяка медичному персоналеві шпиталя Сент Джозеф при Джірард Евню у Філядельфії, на чолі з сестрою Марією Анджелітою за дбайливу опіку над Хворим до останньої хвилини.

Я невимовно вдячна власникові похоронного заведення М. Насевичеві за дбайливе переведення похоронів, а Вельмишановному Сестрицтву з Церкви св. Андрея у Бавнд Бруку за влаштовання поминальної трапези.

Хай Усіх Господь наділить своїми ласками!

У смутку —
дружина МАРІЯ СТЕПОВА-КАРПЯК

ГАРВАРДСЬКЕ ЛІТО 1971 Р.

(Закінчення зі стор. 2-ої).

лодих українських науковців, що послідовною працею над собою збагачуватимуть себе і свою націю новими способами і новими винаходами в різних ділянках науки та в різних галузях мистецтва. У своїх мріях я бачив, як моє покоління збагачує українську культуру і вичищує її від чужих впливів. Фактом є, що без наукового авторитету всі наші змагання, всі наші старання залишаться безплідними, хоч би була у них найправдивіша істина.

Започаткування Гарвардського Центру Українських Студій треба вважати найбільшим здобутком нашої спільноти у діяспорі, тому від українського суспільства ми повинні сподіватися якнайбільшої моральної і матеріяльної підтримки. Рівночасно з тим Гарвардський Центр Українських Студій повинен нав'язати якнайтіснішу співпрацю з українським громадянством. Знову підкреслюю важливість наукового авторитету.

Із задуми мене вирвало авто, що зупинилося. Я подякував Всевишньому, що послав милосердного чоловіка, який підвіз мене недалеко оселі СУМА в Еленвіллі.

Останніх кілька миль, хоч у зливний дощ, я легко пройшов піхотою. Нетерпеливість і бажання найшвидше зустрітися з рідними прискорили той момент.

На оселі вже на мене чекали. Я привітався з батьком прийнятим у наш звичай трикратним козацьким поцілунком. Хотілося мені його сильно стиснути, але пригадав, що він недавно перейшов важку операцію. Мама мене обнімала, цілуючи і тулила, як дитина інколи тулить, пестить і цілує обомокле котятко. Привітався ще з своєю сестрою-близнючкою, з своїм братом та кількома посестрами і побратимами, які засипали мене питаннями. І я розказував їм довго та докладно про Український Гарвард.

(Кінець).

Різне

Real Estate

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ

П'ЯТНИЦЯ, 10-го БЕРЕЗНЯ 1972 р.

НЮАРК-ІРВІНГТОН, Н. Дж. Місячні збори Т-ва Зап. Січ 371 Відд. о год. 7:30 веч. в залі УНДому в Ірвінгтоні. Проситься чл. вплачувати вкладки на зборах. — Стеценія, гол., Леся Назарук, касир., Ю. Варанюк, секр.

Розшуки

МАРІЯ БАНАР
пошукує свого сина
ГРИГОРІЯ БАНАР ЯКОВИЧ
нар. 1922 р.
S. Oleksiw, P.O. Box 348
Kerhonkson, N.Y. 12446

Різне

ТІЛЬКИ ВІДКЛАДАНИЙ СИР ДОБРИЙ, КАЖЕ УКРАЇНСЬКА ПРИПОВІДКА. НЕ ВІДКЛАДАЙТЕ ЖИТТЬОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СВОГО І СВОЇХ РІДНИХ НА ДРУГИЙ РІК. ЗАБЕЗПЕЧІТЬСЯ РАЗОМ ІЗ НИМИ ЩЕ В ЦІМ РОЦІ, ОЧЕВИДНО, В УКРАЇНСЬКІМ НАРОДНІМ СОЮЗІ!

Funeral Directors